

SEGÉDLET A TANÓRÁK MEGTARTÁSÁHOZ

óratervek, útmutatók,
feladatok és megoldások

Felső tagozat, 5–6. osztály

Korszerű pénzkezelés
és digitális biztonság

Kedves Pedagógus!

Ön a PÉNZ7 programsorozat pénzügyi tanóráihoz készült tanári útmutatót tartja kezében.

2023-ban Magyarországon már kilencedik alkalommal vehetnek részt az iskolák a PÉNZ7 kezdeményezésben, amely hetedik éve a tanév rendjébe illeszkedő pénzügyi és vállalkozói témahét. A programsorozat célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, megbízható forrásból származó, a hétköznapi életben is hasznosítható ismeretekhez jussanak a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez nyújtanak segítséget a 2023. március 6–10. között országsszerte megrendezésre kerülő renthagyó tanórák is.

Kötetünk a jelen tanév **Korszerű pénzkezelés és digitális biztonság** című tananyagát tartalmazza. A kiadvány célja, hogy segítse és vezesse a pedagógusokat a tanórák megtartásában, illetve hogy az óravázlatok, segédletek és megoldások a későbbiekben – akár a PÉNZ7 programsorozattól függetlenül, tetszőleges időben és tantárgyi keretek között vagy akár azokon kívül is – gyakorlati segédanyagként rendelkezésre álljanak.

Az óratervek megvalósításához a PÉNZ7-re pénzügyi önkéntesek segítségét is kérhetik az iskolák, ezért a segédletekben erre utaló megjegyzéseket is találnak. Az órák megtarthatók az önkéntesek közreműködése nélkül is, de az iskolával kapcsolatot tartó önkéntes szakemberek a későbbiekben is segíthetik a témák feldolgozását.

Az útmutató felépítése a következő: az óravázlatot (óraterv) részletes feladatléírás (tanári útmutató) követi, majd a tanórához tartozó feladatlapok és egyéb kellékek, végül a feladatok megoldásai következnek. Az útmutató mellett e-learning tananyag, webinárium és próbaóráról készült filmfelvétel is segíti a felkészülést, amelyek a [PÉNZ7](#) oldalról érhetők el.

Mivel a PÉNZ7 programsorozathoz csatlakozó iskolák diákjainak felkészültsége, családi és anyagi háttere nagymértékben eltérhet, a pedagógusoknak arra is lehetőségük van, hogy az egyes feladatokat a helyi viszonyokhoz, a diákok körülményeihez és ismereteihez igazítsák.

A program szervezői és együttműködő partnerei nevében azt kívánjuk mindenkinek, diáknak és pedagógusnak egyaránt, hogy a tanórák során ne csak hasznos tudást, hanem élményeket is szerezzenek, s ezekre támaszkodva folytassák a pénzügyek működésének és a pénz izgalmas világának felfedezését. A pénzügyi kalandtúrában pedig további programok és érdekességek várják a PÉNZ7 résztvevőit a [PÉNZ7](#) oldalon is.

Jó felfedezést!

TARTALOM

PÉTER ÉS A MOBILTÁRCA

KORSZERŰ PÉNZKEZELÉS ÉS DIGITÁLIS BIZTONSÁG

2023

A pedagógus neve	Fodorné Branstädter Ágnes
Műveltségi terület	Történelem és állampolgári ismeretek; technológia
Tantárgy	Történelem; hon-és népismeret; technika és tervezés; osztályfőnöki óra
Osztály	5–6.

A tanóra címe	Péter és a mobiltárca
Az óra témája	Korszerű pénzkézelés és digitális biztonság
Az óra célja és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none">• Ismerjék meg a tanulók a fizetési módokat (készpénz, bankkártya, telefonos fizetés), és tudjanak érveket mondani a korszerű fizetés mellett és ellen.• Ismerjék meg a bankkártya elemeit (kiemelten: lejárat, kártyaszám, CVC kód, érintésmentes fizetés jele, kibocsátó bank telefonszáma).• Ismerjék meg a bankkártyás és egyéb korszerű fizetési megoldásokkal kapcsolatos legfontosabb biztonsági szabályokat.• Ismerjék meg az ATM fogalmát, funkcióit (90 perces dupla óra esetén).
Az óra didaktikai feladatai	<ul style="list-style-type: none">• A meglévő ismeretek aktivizálása, ismeretbővítés, új ismeretek alkalmazása• Rendszerezés, gondolkodásfejlesztés• Döntésképeség és felelősségvállalás kialakítása

Tantárgyi kapcsolatok	Magyar nyelv és irodalom, történelem, hon- és népismeret, osztályfőnöki óra
Dátum	2023. március

A tanórára 45 perc helyett 90 percet is fordíthatunk. Ebben az esetben jut idő a 6. és 7. feladatra, illetve több idő jut az egyes feladatok megbeszélésére, a tanulók hozzászólásainak meghallgatására.

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
Ráhangelődés: Péter pénztárcája					
4'	<p>A tanóra főszereplőjének bemutatása.</p> <p>Célkitűzés: Segítsünk Péternek abban, hogy milyen eszközökkel tud fizetni a különböző termékekért, szolgáltatásokért.</p>	Frontális munka	Beszélgetés	PPT, 1-2. dia (ha a vetítés megoldható)	A tanóra előtt a tantermet 4-5 fős csoportmunkára készítsük elő.
1. feladat: Ötletfelhő					
12'	<p>Bevezető beszélgetés:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hol voltak a tanulók az elmúlt időszakban vásárolni? Fizettek-e olyan helyen, ahol nem terméket, hanem valamilyen szolgáltatást vettek igénybe? Tudnak-e olyan szolgáltatásról, amelyet otthonról fizetnek szüleik? <p>a) Az ötletfelhő elkészítése során a tanulók összegyűjtik, milyen eszközökkel fizettek a termékekért, szolgáltatásokért.</p> <p>Megbeszélés: A csoportok ismertetik azokat az eszközöket, amelyeket beírtak az ötletfelhőbe.</p>	Frontális munka	Beszélgetés		A beszélgetés célja a meglévő ismeretek felelevenítése, rendszerezése.
		Csoportmunka	Feladatértelmezés, együttműködés	Ötletfelhő PPT, 2. dia	A tanár megkéri a csoportokat, hogy fordítsák fel az ötletfelhő rajzát, egyet kirak a táblára (vagy kivetíti).
		Frontális munka	Megbeszélés		

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Mód- szerek	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
	<p>b) A csoportoknak szó-kártyák segítségével kell kiegészíteniük az imént elkészített ötletfelhőt.</p> <p>Megbeszélés: A csoportok beszámolnak arról, hogy milyen fizetőeszközök voltak a borítékban, volt-e olyan csoport, amelyik már a feladat első részében is gondolt ezekre. Voltak-e olyan fizetési módok, amelyek kimaradtak, mert nem ismerték őket, vagy nem jutottak eszükbe.</p>	<p>Csoportmunka</p> <p>Frontális munka</p>	<p>Rendszerezés, együttműködés, képek válogatása és beillesztése</p> <p>Megbeszélés, megoldások ismertetése</p>	<p>Különböző fizetési eszközök szó-kártyái borítékban</p> <p>csoportonként</p> <p>PPT, 2. dia</p>	<p>A tanár megkéri a csoportokat, hogy nyissák ki a fizetőeszközöket tartalmazó borítékot.</p> <p>A tanár kirakja a szó-kártyákat a táblán található ötletfelhőbe, vagy kivetíti a megoldást.</p>
2. feladat: Szómagyarázat					
6'	<p>A csoportoknak néhány fizetőeszköz nevét és a hozzájuk tartozó magyarázatot kell párosítaniuk.</p> <p>Ellenőrzés: A csoportok ismertetik a párosított meghatározásokat, javítják a hibákat.</p>	<p>Csoportmunka</p> <p>Frontális munka</p>	<p>Feladatértelmezés, beszélgetés, vita</p> <p>Meghatározások és fogalmak párosítása</p> <p>Megbeszélés, felolvasás</p>	<p>Szómagyarázat c. feladatlap</p> <p>csoportonként</p> <p>PPT, 3. dia</p>	<p>A tanár kiosztja a feladatlapot. Segít a feladat értelmezésében.</p> <p>A tanár kivetítheti a vonatkozó diát.</p>
3. feladat: Előnyök, hátrányok					
10'	<p>Előkészítő feladat: A csoportoknak be kell karikázni az ötletfelhőben annak a fizetőeszköznek a rajzát, amelyikről azt gondolják, hogy ma már nem annyira korszerű.</p> <p>Ellenőrzés: A készpénz mint nem korszerű fizetőeszköz kiemelése.</p>	<p>Csoportmunka</p> <p>Frontális munka</p>	<p>Válogatás</p> <p>Véleményalkotás</p>	<p>Ötletfelhő</p> <p>PPT, 4. dia</p>	<p>A táblánál a tanár is bekarikázza a készpénz rajzát, vagy kivetíti a megoldást.</p>

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Mód- szerek	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
	<p>A csoportoknak egy-egy mondatról kell eldönteniük, hogy előnye vagy hátránya valamelyik fizetőeszköznek. Ezután ennek megfelelően kell elhelyezni a mondatot a táblán.</p> <p>Az állítások ellenőrzése és megbeszélése; javítás, ha szükséges.</p> <p>Előnyök és hátrányok összefoglalása.</p>	<p>Csoportmunka</p> <p>Frontális munka</p>	<p>Megbeszélés, vita, döntéshozatal</p>	<p>Előnyöket és hátrányokat tartalmazó mondatok</p> <p>PPT, 5. dia</p>	<p>A tanár megkéri a csoportokat, hogy húzzanak a tanári asztalon található mondatok közül kettőt. Segít javítani, ha valamelyik állítás nem jó helyre került.</p> <p>A dia vagy a segítségével röviden összefoglaljuk, hogy milyen más előnyök és hátrányok lehetnek még.</p>
4. feladat: Péter bankkártyája					
8'	<p>A csoportok a bankkártya elő- és hátlapján található adatokhoz meghatározásokat kötnek.</p> <p>Ellenőrzés és megbeszélés: A tanulók ismertetik és a táblánál is megmutatják megoldásaikat.</p>	<p>Csoportmunka</p> <p>Frontális munka</p>	<p>Feladatértelmezés, megbeszélés, vita, együttműködés</p> <p>Hibák javítása</p>	<p>Péter bankkártyája c. feladatlap</p> <p>csoportonként, PPT, 6. dia</p> <p>PPT, 6. dia</p>	<p>Kiosztjuk a feladatlapot, és kirakunk egyet a táblára is (vagy kivetítjük a vonatkozó diát).</p> <p>A táblánál a tanár is jelöli az összetartozó adatokat, vagy kivetíti a megoldást.</p>
5. feladat: Az ATM használata, készpénzfelvétel (dupla óra esetén)					
10'	<p>A csoportoknak a készpénzfelvétel lépéseit kell megfelelő sorrendbe rakniuk, az „A” változatban számozással. A „B” változatban „szalagló módszerrel” gyűjtik össze és rakják sorrendbe a mondatokat.</p> <p>Ellenőrzés, megbeszélés: A csoportok felolvassák megoldásaikat.</p>	<p>Csoportmunka</p> <p>Frontális munka</p>	<p>Megbeszélés, együttműködés, döntéshozatal</p> <p>Megoldások ismertetése, hibák javítása</p>	<p>Csoportonként: „A” változatban Az ATM használata, készpénzfelvétel c. feladatlap ; „B” változatban a feladatlap mondatai kivágva.</p> <p>PPT, 7. dia</p>	<p>A tanár kiosztja a feladatlapot, vagy kihelyezi a tanterem különböző részeibe az előre felvágott mondatokat.</p> <p>A mondatokat minden csoport számára más-más helyre kell tenni!</p> <p>A tanár kivetítheti a vonatkozó diát.</p>

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Mód- szerek	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
6. feladat: Bankkártyatervezés (dupla óra esetén)					
35'	<p>A csoportoknak a korábban szerzett ismeretek alapján kell megtervezniük és elkészíteniük saját bankkártyájukat. (45 perces tanóra esetén a feladatot szorgalmi feladatként is megkaphatják. Ebben az esetben rajz- vagy technika órán készítsék el.)</p> <p>Értékelés: „képtárlátogatás”.</p>	Csoport- munka	Megszerzett ismeretek alkalmazása, kreatív tervezés	Bankkártya- tervezés c. feladatlap vagy A4-es lap csoportonként	
			Munkák közös értékelése	Pálcikák (vagy korongok): csoportonként 6 darab	
7. feladat: Összegzés; Igaz vagy hamis?					
5'	<p>A csoportoknak négy állításról kell eldönteniük, hogy igaz vagy hamis. A megfelelő számot be kell írniuk az ötletfelhő alsó négyzeteibe.</p> <p>Ellenőrzés: A tanulók összeolvasás a leírt számokat.</p> <p>Összegzés: Mi történik, ha elveszítjük vagy ellopják a bankkártyát?</p>	Csoport- munka	Vita, döntéshozatal	Ötletfelhő PPT, 8–9. dia	A tanár felolvassa a tanári útmutatóban szereplő állításokat, vagy kivetíti őket.
		Frontális munka	Megoldások ismertetése, hibák javítása	PPT, 10. dia	A dia vagy a tanári útmutató segítségével röviden összefoglaljuk, hogy mit kell tudni a bankkártya letiltásához.

ELŐKÉSZÜLETEK

A tanterem berendezése 4-5 fős csoportmunkára legyen alkalmas. A tanulók az óra elején már csoportokban (max. 6 csoport) üljenek le. Ezek lehetnek spontán vagy a tanár által kialakított csoportok is.

A tanóra előtt készítsük a csoportok asztalára az ötletfelhő ábráját lefordítva, és a fizetőeszközöket tartalmazó borítékot. A található mondatokat vágjuk ki és készítsük ki a tanári asztalra. A táblát készítsük elő a 3. feladathoz

Ha az osztály a csoportmunkák során korábban már használt szerepkártyákat („szóvivő”, „íródeák”, „csendmester”, „feladatfelelős”, „javító”), ezeket most is alkalmazhatjuk. Megkönnyítik a pedagógus munkáját, a gyerekek együttműködését.

Szóvivő: Ismerteti a csoport megoldásait.

Íródeák: Ő írja le a csoport által megbeszélte válaszokat.

Csendmester: A csoportmunka során ügyel rá, hogy ne zavarják a többiek munkáját túl hangos beszéddel.

Feladatfelelős: Arra ügyel, hogy pontosan betartsák a feladatok utasításait.

Javító: Ellenőrzéskor ő javítja a csoport munkáját.

Eszközök a tanulók asztalán: íróeszközök, valamint dupla tanóra esetén színes ceruza, filctoll.

Amennyiben lehetőség van rá, biztosítsuk a teremben a vetítés feltételeit. A tanóra előtt ellenőrizzük az eszközök működését, állítsuk be a PPT-t. Ha IKT-eszköz felhasználásával oldjuk meg a feladatokat, a diákoknál legyen mobiltelefon internetkapcsolattal.

Kellékek

- Az 1.a) feladathoz az ötletfelhő , csoportonként egy az asztalokra kikészítve, lefordítva;
- az 1.b) feladathoz a fizetési eszközök szókétyái borítékban : csoportonként egy boríték az asztalokra kikészítve, benne a hat szókétya kivágva;
- a 2. feladathoz a Szómagyarázat című feladatlap , csoportonként egy;
- a 3. feladathoz az „Előnyök, hátrányok” mondatai kivágva és a tanári asztalon elhelyezve;
- a 4. feladathoz a Péter bankkártyája című feladatlap , csoportonként egy;
- az 5. feladathoz „A” változat esetén Az ATM használata, készpénzfelvétel című feladatlap , csoportonként egy; „B” változat esetén a feladatlap mondatai felvágva és az óra előtt elhelyezve a tanterem különböző részein (annyi helyen, ahány csoport van);
- a feladatok megoldásai ;
- ha a tanterem alkalmas a vetítésre, a tanóra *PPT*-je;
- mágnesek vagy táblagyurma;
- dupla (90 perces) tanóra esetén a 6. feladathoz a Bankkártyatervezés című feladatlap (vagy egy A4-es üres lap), csoportonként egy, továbbá 6-6 pálcika (vagy korong);
- tablet/telefon (ha a feladat elkészítése IKT-eszköz segítségével történik).

AZ ÓRA MENETE

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű PÉNZ7 program keretében kerül sor, célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan az országban és szerte a világban sokféle tartanak órákat a korszerű pénzkezelés és digitális biztonság témájában.

A tanórát pénzügyi önkéntes részvételével javasolt lebonyolítani, de önálló tanári óravezetéssel is megtartható. Ha pénzügyi önkéntes is részt vesz, az óra elején röviden mutakozzon be (márkanév említése nélkül).

RÁHANGOLÓDÁS: PÉTER PÉNZTÁRCÁJA – tervezett időkeret: 4 perc

A téma indításaként bemutatjuk a tanóra főszereplőjét, Pétert, akinek ötletfelhős ábráját korábban kiraktuk a táblára. Ha van rá lehetőség, ki is vetíthetjük (2. dia).

Mondjuk el, hogy Péter nagyon szeretne eligazodni a pénz és ezen belül a fizetőeszközök világában. Kérjük meg a tanulókat, legyenek Péter segítségére: gyűjtsenek össze és tanuljanak meg minél több mindent arról, hogy milyen eszközökkel lehet fizetni a különböző termékekért és szolgáltatásokért.

1. FELADAT: ÖTLETFELHŐ – tervezett időkeret: 12 perc

A feladatot bevezető beszélgetéssel kezdjük. A cél, hogy irányított kérdésekkel rendszerezzük a tanulók már meglévő ismereteit a vásárlás témájában:

- Hol voltatok a családdal az elmúlt időszakban vásárolni?
- Fizettetek-e olyan helyen, ahol nem termékeket, hanem valamilyen szolgáltatást vettetek igénybe?
- Tudtok-e olyan szolgáltatásról, amelyért otthonról szoktak fizetni szüleitek?

Ezután röviden mondjuk el (ha van, az önkéntes bevonásával), hogy nemcsak a termékekért (pl. élelmiszer, ruházati cikkek, cipő, írószerek, könyv) kell fizetnünk. Ugyanúgy kell fizetni különböző szolgáltatásokért (fodrász, mozi, kalandpark stb., vagy pl. telefonszámla).

a) Az ötletfelhő elkészítése

Kérjük meg a csoportokat, hogy fordítsák fel az asztalukon található ötletfelhő ábráját. Közzöljük a feladatot:

- Gyűjtsétek össze és írjátok be (ha van íródeák, akkor ő) a felhőkbe, hogy milyen eszközökkel fizettek például egy boltban, moziban vagy akár otthonról valamilyen szolgáltatásért!

Hívjuk fel a tanulók figyelmét, hogy minden felhőbe csak egy eszközt írjanak. Az ötletgyűjtésre 2 percet kapnak. A feladat megoldása alatt kivetíthetjük a PPT 2. diáját.

Megbeszélés

Kérjük meg a csoportokat, hogy tegyék le a ceruzákat. A válaszok meghallgatása előtt mondjuk el a megfigyelési szempontot:

- Figyeljétek meg, hogy mely eszközök fordulnak elő az ötletek között a leggyakrabban!

Először hallgassuk meg (ha vannak, akkor a szóvivőktől), hogy miket gyűjtöttek, majd ezután a megfigyelési szempontra adott válaszokat is. Ezután kérdezzünk rá, hogy a gyerekek között vannak-e olyanok, akiknek van saját fizetőeszközük.

Már ez a korosztály is tud fizetni olyan mobiltelefonra letölthető virtuális kártyával, amelyre a szülők töltenek fel pénzt, illetve számos olyan online játék van, ahol virtuális pénzt gyűjthetnek, és vele online fizethetik a gyémántok vásárlását, üzemanyagot stb.

b) Az ötletfelhő kiegészítése

Kérjük meg a csoportokat, hogy nyissák ki az asztalukon található borítékot ! Közöljük a feladatot:

- A borítékban található szókétyákat rakjátok az ötletfelhőbe! Amelyikről ti is írtatok, azt abba a felhőbe, a többit az üresekbe! A feladat megoldására 2 percek lesz!

Megbeszélés

Először arra kérdezzünk rá, volt-e olyan csoport, amelyiknek a szókétyákon szereplő fogalmak mindegyike eszébe jutott, és nem maradt üresen egyetlen felhő sem. Ezután kérdezzük meg, hogy kinél melyik maradt ki. Közben, ha lehetőségünk van rá, vetítsük ki a PPT 2. diáját.

A BANKSZÁMLA / ÁTUTALÁS és a FESZTIVÁLKÁRTYA szókétya a legtöbb csoportnak valószínűleg nem jutott eszébe előzetesen. Ekkor még ne térjünk ki ezeknek a fogalmaknak a megbeszélésére!

2. FELADAT: SZÓMAGYARÁZAT – tervezett időkeret: 6 perc

Mielőtt rátérünk a feladat megoldására, közöljük a gyerekekkel, hogy tanóránk főszereplője szeretné alaposabban megismerni a fizetési eszközöket. Közben minden csoportnak kiosztjuk a Szómagyarázat című feladatlapot . Közöljük a feladatot:

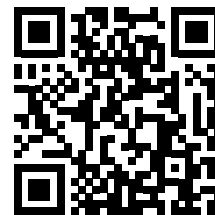
- A feladatlap az előző feladatban összegyűjtött fizetőeszközök nevéhez kell a megfelelő meghatározásokat hozzákötni. Figyeljétek, mert egy-egy meghatározáshoz akár több fizetőeszköz is tarthat. A megoldásra 2 percek lesz. Ha készen vagytok, nyújtsátok fel a kezetekeket!

Ellenőrzés

Frontális beszélgetéssel ellenőrizzük a megoldásokat. Kérdezzünk rá egyenként a fizetőeszközökre, és hallgassuk meg, hogy mit kötöttek hozzájuk. Közben hívjuk fel a figyelmüket, hogy ha volt hibájuk, javítsák! Az ellenőrzést nem fontos szemléltetni, de ha lehetőségünk van vetítésre, megmutathatjuk a PPT 3. diáját vagy az

IKT-tipp a feladathoz

A diákok a fogalmakat és a hozzájuk tartozó meghatározásokat online alkalmazás segítségével is párosíthatják.

Megbeszélés

Frontális munkával folytatjuk a tanórát. Kérdezzük meg a következőt:

- Vannak-e köztetek olyanok, akiknek a szülei okosórával szoktak fizetni? Milyen gyakran használják? Mi a véleményetek, miért terjed egyre jobban ez a fizetési eszköz?

A tanár vagy az önkéntes mondja el, hogy az okosórás fizetés ma már egyre elterjedtebb, mert használata gyors és kényelmes. Nem kell a táskánkban vagy a zsebünkben keresgélni. Ugyanakkor ugyanolyan biztonságos, mint a mobiltelefon.

- Hallottatok már a fesztiválkártyáról? Mit gondoltok, miért lehet hasznos egy ilyen kártya?

Miután ez a korosztály még nem jár fesztiválokra, nem biztos, hogy pontos magyarázatot tudnak adni. Ebben az esetben mondjuk el (ha van, az önkéntes bevonásával), hogy a fesztiválkártya neve megtévesztő: ma már nemcsak fesztiválokon használják, hanem a strandokon is elterjedt, ahol kizárólag elektronikus fizetés van, vagyis bankkártyával vagy fesztiválkártyával lehet fizetni. A fesztiválkártya olyan kártya, amellyel annyit költhetünk, amennyit előre rátöltöttünk, vagyis átutaltunk a saját bankszámlánkról, vagy készpénzben ráraktunk. Fizetni vele csak a fesztivál vagy a strand területén tudunk. Ezzel szemben léteznek olyan előre feltölthető, vagyis prepaid kártyák, amelyekkel bárhol fizethetünk.

- Péter szeretne pénzt küldeni testvérének, aki egy másik városban lakik. Melyik fizetési módot választhatja?

A BANKSZÁMLA / ÁTUTALÁS kapcsán mondjuk el (ha van, az önkéntes bevonásával), hogy az átutalás olyan készpénz nélküli fizetési mód, amikor a bankot megbízuk egy meghatározott összeg elküldésével.

3. FELADAT: ELŐNYÖK, HÁTRÁNYOK – tervezett időkeret: 10 perc

A feladat előkészítése (1 perc)

Kérjük meg a csoportokat, hogy az ötletfelhőben keretezzék be pirossal azt a fizetési eszközt, amelyikről azt gondolják, hogy ma már nem annyira korszerű.

Ellenőrzés

Hallgassuk meg a gyerekek javaslatait. Ezután a táblán található ötletfelhőben mi is keretezzük be a készpénz szókértáját, vagy vetítsük ki a PPT 4. diáját. Mondjuk el a gyerekeknek, hogy Péter nem tudja, melyik fizetőeszközt válassza. Segítenünk kell neki!

Kérjük meg a csoportokat, hogy egy-egy tanuló jöjjön ki a tanári asztalhoz, és húzzon két-két mondatot, majd vigye el a csoportjához. Ha nem hat, hanem kevesebb csoporttal dolgozunk, egy-egy csoport több mondatot vigyen el.

Közzöljük a következőt:

- Olvassátok el a mondatokat, amelyek a készpénzről vagy a korszerű fizetőeszközökről szólnak. Beszéljétek meg, hogy a mondat előnyt vagy hátrányt jelenthet a használója számára. Ha eldöntöttétek, egy tanuló jöjjön ki, és tegye fel a mondatot a tábla megfelelő részére!

Ellenőrzés, megbeszélés

A táblán az alábbi elrendezésben írjuk fel még az óra előtt, hogy KÉSZPÉNZ, KORSZERŰ FIZETŐESZKÖZÖK, és mindkettő alatt, hogy ELŐNYÖK, HÁTRÁNYOK.

Ha valamelyik mondat nem a megfelelő helyre került, beszéljük meg, javítsuk. Ezután kérdezzük meg, hogy tudnak-e még a tanulók olyan érveket mondani, amelyek a két fizetési mód ellen vagy mellett szólnak.

Megbeszélés

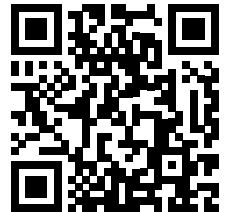
Ha van önkéntes, a megbeszélés az ő segítségével történjen. Mondjuk el, hogy ma már az emberek nagy része bankkártyát vagy telefont használ, ha fizetni akar valamiért. Még mindig nagyon sokan vannak azonban – pl. az idősebbek vagy kisebb településeken élők –, akik a készpénzt részesítik előnyben. Mindkettőnek van több előnye és hátránya is. A készpénz esetében pl. nemcsak az előállítás drága. Ha 920 forintot kell fizetnünk, és ezerforintos bankjegyet adunk, a visszajáró aprópénzt hajlamosak vagyunk elszórni vagy nem jól kezelni. Emellett a készpénznek költséges a tárolása, szállítása és a megszámlálása.

A PPT 5. diája vagy a _____ alapján párokba rendezve is összefoglalhatjuk, hogy melyek lehetnek a fizetési módok előnyei és hátrányai:

KÉSZPÉNZ	KORSZERŰ FIZETŐESZKÖZÖK
Hátrányok <ul style="list-style-type: none">• Ha elveszítjük vagy ellopják, valószínűleg sohasem kerül elő.• Járványügyi szempontból kevésbé higiénikus.• Előállítása nagyon drága, a pénzhamisítás miatt különleges papírra kell nyomni.• Ha bankautomatából vesszük ki, pluszköltségei lehetnek.	Előnyök <ul style="list-style-type: none">• Ha elveszítjük vagy ellopják, letiltható, és a pénz nem veszik el nyomtalanul.• Járványügyi, higiéniai szempontból biztonságosabb.• Előállítása olcsóbb, mint a készpénzé.• Nem kell nagyobb összeget magunknál tartani, könnyen tárolható, és nyomon követhetőek a költségek.
Előnyök <ul style="list-style-type: none">• A készpénz szinte mindenhol használható.• Vannak olyan szituációk, amikor csak készpénzzel lehet fizetni, bár ez egyre ritkább, pl. fodrásznál, piacon.• Használata nem igényel technikai feltételeket.	Hátrányok <ul style="list-style-type: none">• Nem mindenhol lehet vele fizetni, bár ez napjainkban már nagyon ritka.• A bankkártya használatáért éves kártyadíjat kell fizetni.• A digitális veszélyek miatt oda kell figyelni a biztonságos használatára.

IKT-tipp a feladathoz

A diákok az előnyök és hátrányok csoportosítását online alkalmazás segítségével is megoldhatják.

4. FELADAT: PÉTER BANKKÁRTYÁJA – tervezett időkeret: 8 perc

Mondjuk el a tanulóknak, hogy Péter úgy döntött, leginkább a korszerű fizetési eszközöket szeretné használni. Ehhez bankkártyára lesz szüksége. Segítsenek neki eligazodni a kártyán található információkon!

Osszuk ki minden csoportnak az található feladatlapot. Kérjük meg őket, hogy önállóan olvassák el az utasítást. Hagyjunk kis időt a feladat értelmezésére, majd kérdezzük meg, van-e olyan csoport, amelyik nem érti, hogy mi a feladat. Ha igen, számukra szóban pontosítsuk az utasítás szövegét! Közben tegyük ki a táblára is a feladatot, vagy vetítsük ki a PPT *6. diáját*.

Ellenőrzés és megbeszélés

Ellenőrizzük közösen a megoldásokat. Közben a táblán lévő feladatlapon mi is írjuk be a számokat , vagy vetítsük ki a PPT *6. diáját*. Kérjük meg a tanulókat, hogy javítsák a hibákat. Kérdezzünk rá, mely adatokban tévedtek, hiszen nekünk (vagy az önkéntesnek) ez segítség abban, hogy mit kell pontosítani.

Mindenképp mondjuk el (ha van, akkor az önkéntes), hogy a kártyán található szám nem egyezik meg a bankszámlaszámmal, de ez is egyedi szám, vagyis minden kártyához más-más számsor tartozik. Térjünk ki a lejárat dátumra, amely a bankkártya érvényességének egyik feltétele, illetve internetes vásárláskor ez az egyik adat, amit meg kell adni. A másik fontos adat online vásárláskor a hátoldalon található CVC kód. A kártyaszámot nagyon sok helyen elkérhetik tőlünk, pl. telefonos szállodai foglaláskor. A CVC kód nélkül azonban a kártyaszám még nem alkalmas fizetésre. Ma már azonban ez sem elég az internetes fizetéshez: egy külön megerősítés is kell a vásárlás során, amit a bankunk küld ki.

Ma a bankkártyákkal már érintésmentesen fizethetünk; ezt a PayPass-jel mutatja a kártya előoldalán. Segítségével már a bankfiókokban található ATM-be sem mindig kell bedugni a kártyát, ha pénzt akarunk felvenni, illetve ez az a funkció, ami miatt okosórára telepítve is tudjuk használni kártyánkat. Utaljunk rá, hogy az előbbi feladatban előnyként jelöltük meg, hogy ha elveszítjük a bankkártyánkat, akkor azt le lehet tiltani, hogy más ne használhassa. Ebben segítségünkre lehetnek a hátoldalon található banki elérhetőségi adatok. Végül mondjuk el, hogy minden kártyához tartozik egy 4 számjegyű PIN-kód, amelyet csak a kártya tulajdonosa ismer. Ez a kód kell a készpénzfelvételhez és a fizetés során. Magyarországon jelenleg 15 ezer forintig nem kérik a PIN-kódot fizetés alkalmával, csak akkor, ha előtte többször már PIN-kód nélkül fizettünk. Ezt a kódot soha, semmilyen esetben sem mondhatjuk el senkinek!

5. FELADAT: AZ ATM HASZNÁLATA, KÉSZPÉNZFELVÉTEL

– tervezett időkeret: **10 perc** (dupla tanórás kiegészítő feladat)

Közöljük a gyerekekkel, hogy Péter megkapta a bankkártyáját, amivel készpénzt szeretne felvenni. El is ment a bankfiókba, de az ATM használatában még bizonytalan. Segítenünk kell neki!

„A” változat

Osszuk ki a [feladatlapot](#) található feladatlapot. Hagyjuk, hogy a tanulók az utasítást önállóan értelmezzék. Jelezzük előre, hogy a feladat megoldására 2 percük lesz.

Ellenőrzés (3 perc)

A feladatot szóban, frontálisan ellenőrizzük, de használhatjuk a PPT *7. diáját* vagy a [feladatlapot](#) is. A tanulók javítsák hibájukat, ha volt. (Valószínűleg a kártya, a pénz vagy a bizonylat elvételének sorrendjében hibáznak majd. Ez nem baj, beszéljük meg, és javítsuk a sorrendet!)

Megbeszélés (1 perc)

Ismét mondjuk el (ha van önkéntes, akkor ő), hogy a PIN-kód titkos, ne jegyezzük fel se noteszba, se telefonba. Ha egy üzletben 15 ezer forint felett vásárolunk, akkor kérik, hogy üssük be a terminálba, de ügyeljünk rá, hogy senki se lássa, milyen számokat használtunk!

„B” változat

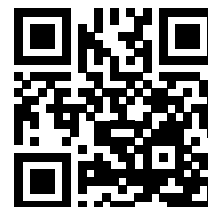
A feladat megoldható „szaladgálós” módszerrel is. Ebben az esetben a feladatlap [feladatlap](#) mondatait ki kell vágni, és a tanterem különböző helyein ki kell készíteni az egyes csoportok számára. Ezt is célszerű a tanóra előtt megtenni.

Mondjuk el, hogy minden csoportból egyszerre csak egy gyerek szaladhat a kijelölt helyre. Ő válassza ki a készpénzfelvétel soron következő műveletét, és hozza el a mondatot a csoportjának. A következő mondatért már másik tanuló menjen. Ha minden mondatot összegyűjtöttek, és úgy találják, hogy a sorrend nem jó, javíthatják. Amelyik csoport végzett, kézfeltartással jelezze.

A javítás menete ugyanaz, mint az „A” változatban.

IKT-tipp a feladathoz

A diákok a készpénzfelvétel lépéseit online alkalmazás segítségével is sorba rakhatják.

Ellenőrzés

Olvassuk össze a négy számot (2023), a két hamis állítást javítsuk.

Megbeszélés

Mondjuk el, hogy ez a négy szám Péter bankkártyájának PIN-kódja. Kérjük meg a tanulókat, hogy ezt tartsák titokban, ne árulják el senkinek! Kérdezzünk rá, vajon miért nem volt szerencsés Pétertől, hogy pont ezt a négy számot választotta? (Lásd az .)

A feladat a PPT *8–9. diával* is levezethető. Ebben az esetben a tanulók nemcsak hallják, látják is az állításokat.

Összegzés

A pedagógus (vagy ha van, az önkéntes) az alábbi kérdések segítségével foglalja össze a tanóra lényegét!

- A korszerű fizetőeszközök közül volt-e olyan, amelyről ma hallottatok először?
- Miért kell odafigyelni a biztonságos használatára ezeknek a fizetőeszközöknek?
- Miért lehet könnyebb a helyzetünk, ha esetleg elveszítjük a bankkártyánkat?

Magyarázat

Foglaljuk össze (ha van, az önkéntes segítségével) a következő kérdések és válaszok mentén, mi mindent kell tudni ahhoz, hogy a bankkártyánkat le tudjuk tiltani. Használhatjuk a PPT *10. diáját* is.

KORSZERŰ PÉNZKEZELÉS ÉS DIGITÁLIS BIZTONSÁG

2023

Kellékek, feladatlapok

1. SZ. KELLÉK

1. FELADAT: ÖTLETFELHŐ

2. SZ. KELLÉK

1. FELADAT: ÖTLETFELHŐ

A kártyákat vágjuk ki, és rakjuk bele egy-egy borítékba. Annyi példányban készítsük el, ahány csoporttal dolgozunk.

BANKKÁRTYA 	KÉSZPÉNZ 	MOBILTELEFON
OKOSÓRA 	BANKSZÁMLA / ÁTUTALÁS 	FESZTIVÁL- KÁRTYA
BANKKÁRTYA 	KÉSZPÉNZ 	MOBILTELEFON
OKOSÓRA 	BANKSZÁMLA / ÁTUTALÁS 	FESZTIVÁL- KÁRTYA
BANKKÁRTYA 	KÉSZPÉNZ 	MOBILTELEFON
OKOSÓRA 	BANKSZÁMLA / ÁTUTALÁS 	FESZTIVÁL- KÁRTYA
BANKKÁRTYA 	KÉSZPÉNZ 	MOBILTELEFON
OKOSÓRA 	BANKSZÁMLA / ÁTUTALÁS 	FESZTIVÁL- KÁRTYA
BANKKÁRTYA 	KÉSZPÉNZ 	MOBILTELEFON
OKOSÓRA 	BANKSZÁMLA / ÁTUTALÁS 	FESZTIVÁL- KÁRTYA

3. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: SZÓMAGYARÁZAT

Kössétek össze a fizetőeszközök nevét a megfelelő meghatározásokkal! FigyeljeteK, mert egy-egy meghatározáshoz akár több fizetőeszköz is tartozhat. A feladat megoldására 2 percetek van. Kézfeltartással jelezzétek, ha készen vagytok!

KÉSZPÉNZ

BANKKÁRTYA

**FIZETÉS
OKOSÓRÁVAL**

**MOBILTELEFONOS
FIZETÉS**

**BANKSZÁMLA /
ÁTUTALÁS**

**FESZTIVÁL-
KÁRTYA**

A bankjegy és az érme helyettesítését szolgáló elektronikus bankkártya virtuális formája, okoseszközre telepítve.

Oyan számla, amelyet a bank kezel, nyilvántartja az elhelyezett pénzt és a kifizetéseket. Ma már jellemzően erre érkeznek a munkabérek. Saját számlánkról küldhetünk pénzt más ember számlájára.

Bankjegy és érme formájában jelenik meg, kézzelfogható, azonnal használható.

Olyan elektronikus műanyag lap, amellyel az érme és a bankjegy használatát helyettesíthetjük.

**A készpénz szinte
mindenhol használható.**

**Használata nem igényel
technikai feltételeket.**

**Ha elveszítjük vagy
ellopják, valószínűleg
sosem kerül elő.**

**Járványügyi
szempontból
kevésbé higiénikus.**

Előállítására nagyon drága, a pénzhamisítás miatt különleges papírra kell nyomni.

Ha bankautomatából vesszük ki, pluszköltségei lehetnek.

Előállítására olcsóbb, mint a készpénzé.

Ha elveszítjük vagy ellopják, letiltható, és a pénz nem veszik el nyomtalanul.

Járványügyi, higiéniai szempontból biztonságosabb.

A bankkártya használatáért éves kártyadíjat kell fizetni.

Nem kell nagyobb összeget magunknál tartani, könnyen tárolható.

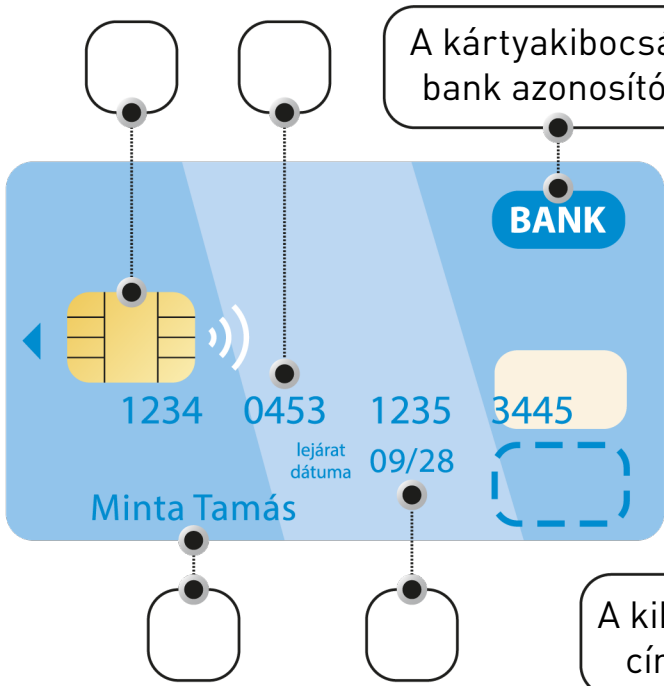
A digitális veszélyek miatt oda kell figyelni a biztonságos használatára.

5. SZ. KELLÉK

4. FELADAT: PÉTER BANKKÁRTYÁJA

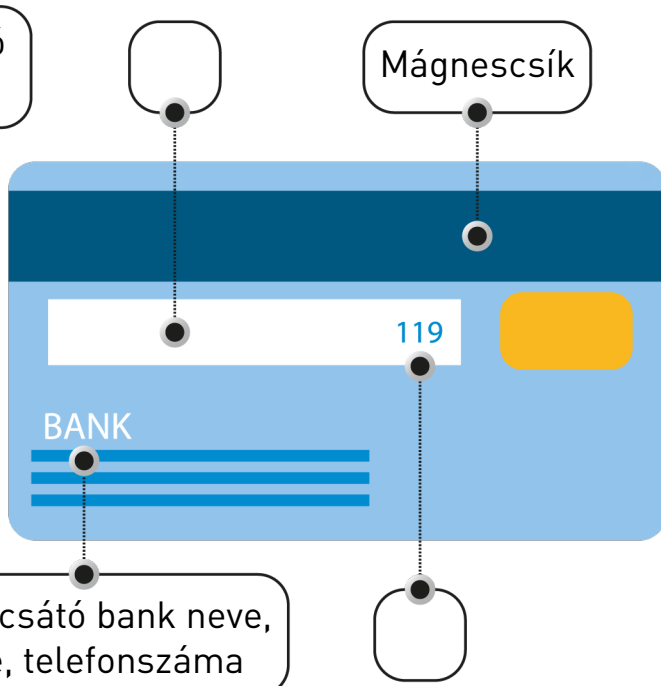
Megérkezett Péter bankkártyája, de nem minden adatról tudja, mit jelent. Segítsetek neki! A hiányzó adatok sorszámát írjátok bele a megfelelő téglalapba! A feladat megoldására 4 perctek van. Ha készen vagytok, nyújtsátok fel a kezeteket!

ELŐLAP

A kártyakibocsátó bank azonosítója

HÁTLAG

Mágnescsík

A kibocsátó bank neve, címe, telefonszáma

1.	Kártyaszám	4.	A kártyabirtokos neve
2.	Aláírási sáv	5.	A kártya lejárat dátuma: hónap/év
3.	Chip	6.	Internetes fizetésnél használt háromjegyű biztonsági kód

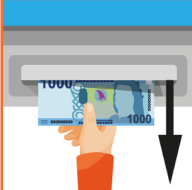

Forrás: A pénzforgalom lebonyolításának hagyományos és korszerű módszerei (penziranytu.hu)

6. SZ. KELLÉK

5. FELADAT: AZ ATM HASZNÁLATA, KÉSZPÉNZFELVÉTEL

(dupla tanórás kiegészítő feladat)

Péter elment a bankba, hogy pénzt vegyen fel. A készpénzfelvétel lépéseinek sorrendjében azonban bizonytalan. Segítsetek neki: számozással tegyék sorrendbe a lépéseket! A feladat megoldására 2 percetök van. Kézfeltartással jelezzétek, ha készen vagytok!

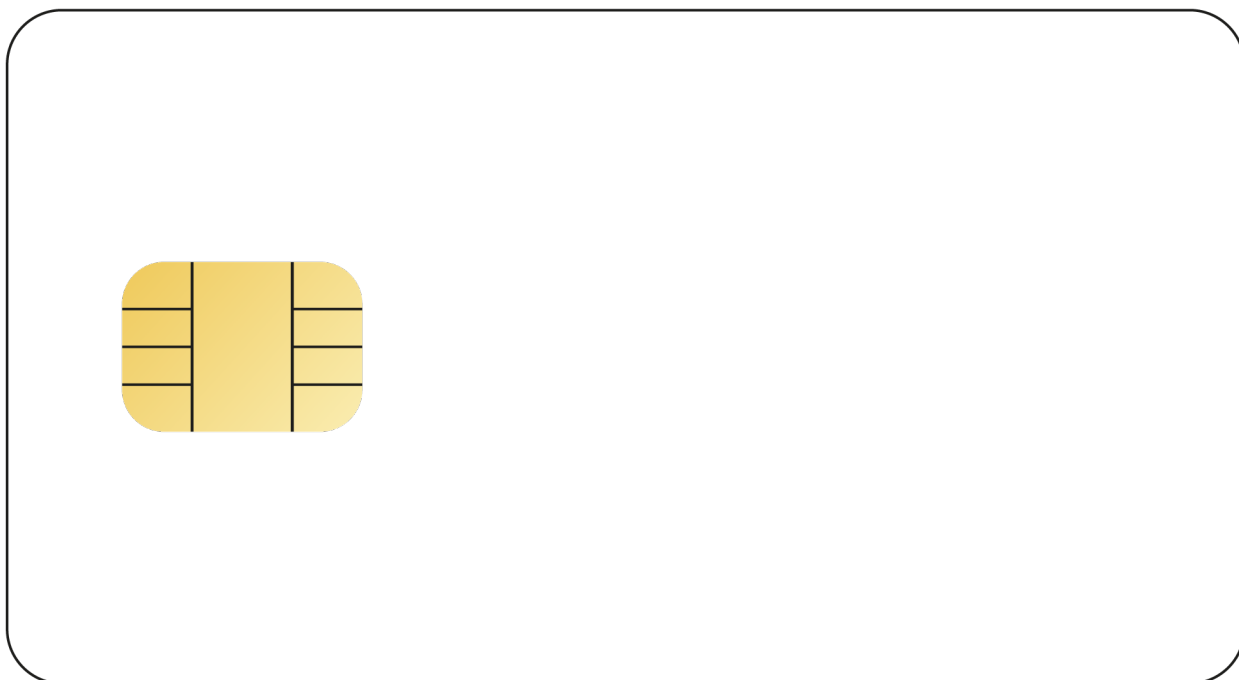
SORREND	A KÉSZPÉNZFELVÉTEL LÉPÉSEI	
		Válassza ki a pénzfelvétel opciót!
		Vegye el a pénzt!
		Dugja be a kártyát a gépbe, vagy érintse az „érintés nélküli fizetés” piktogramhoz!
		Vegye el a bizonylatot!
		Írja be a PIN-kódot!
		Üsse be a felvenni kívánt összeget!
		Vegye el a kártyát!

7. SZ. KELLÉK

6. FELADAT: BANKKÁRTYATERVEZÉS

(dupla tanórás kiegészítő feladat)

ELŐLAP

HÁTLAP

KORSZERŰ PÉNZKEZELÉS ÉS DIGITÁLIS BIZTONSÁG

2023

Megoldások

1. SZ. MEGOLDÁS

2. FELADAT: SZÓMAGYARÁZAT

2. SZ. MEGOLDÁS

3. FELADAT: ELŐNYÖK ÉS HÁTRÁNYOK

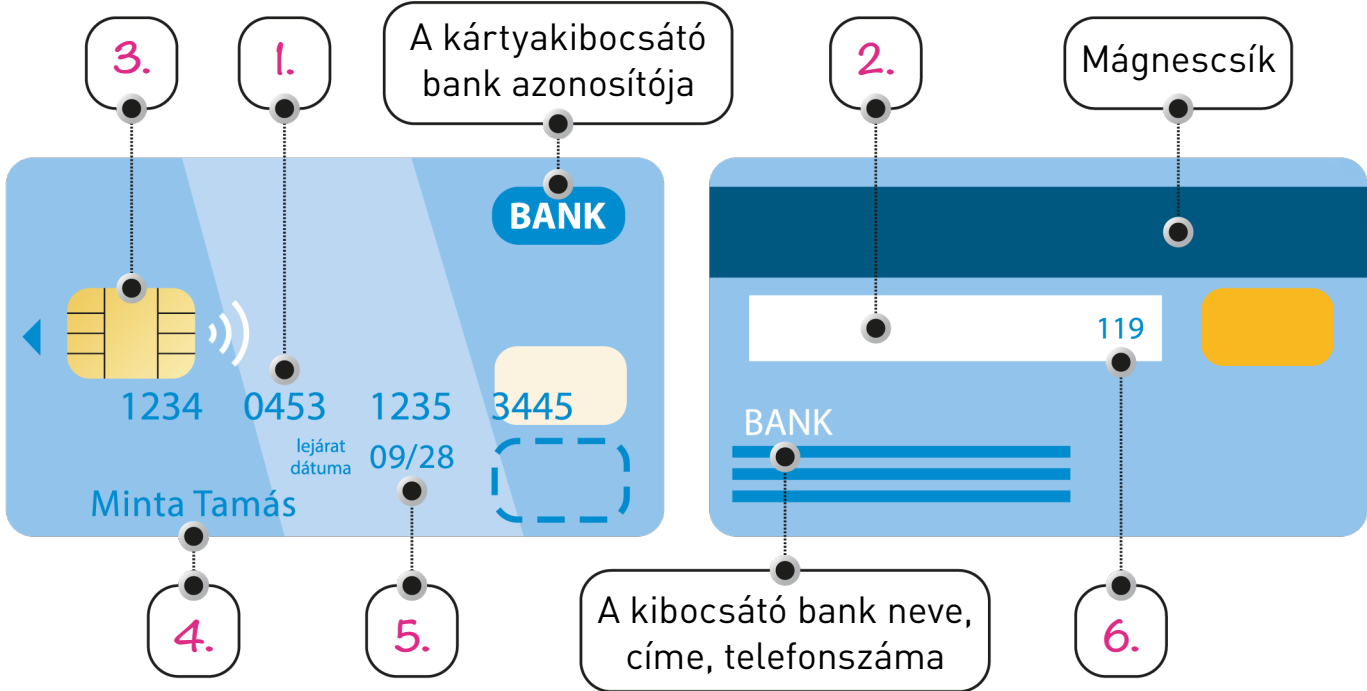
KÉSZPÉNZ	KORSZERŰ FIZETŐESZKÖZÖK
<p>Hátrányok</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ha elveszítjük vagy ellopják, valószínűleg sohasem kerül elő. • Járványügyi szempontból kevésbé higiénikus. • Előállítására nagyon drága, a pénzhamisítás miatt különleges papírra kell nyomni. • Ha bankautomatából vesszük ki, pluszköltségei lehetnek. 	<p>Előnyök</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ha elveszítjük vagy ellopják, letiltható, és a pénz nem veszik el nyomtalanul. • Járványügyi, higiéniai szempontból biztonságosabb. • Előállítása olcsóbb, mint a készpénzé. • Nem kell nagyobb összeget magunknál tartani, könnyen tárolható, és nyomon követhetőek a költségek.
<p>Előnyök</p> <ul style="list-style-type: none"> • A készpénz szinte mindenhol használható. • Vannak olyan szituációk, amikor csak készpénzzel lehet fizetni, bár ez egyre ritkább, pl. fodrásznál, piacon. • Használata nem igényel technikai feltételeket. 	<p>Hátrányok</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nem mindenhol lehet vele fizetni, bár ez napjainkban már nagyon ritka. • A bankkártya használatáért éves kártyadíjat kell fizetni. • A digitális veszélyek miatt oda kell figyelni a biztonságos használatára.

3. SZ. MEGOLDÁS

4. FELADAT: PÉTER BANKKÁRTYÁJA

ELŐLAP

HÁTLAP

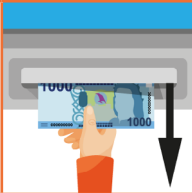

The diagram shows the front and back of a credit card. The front (ELŐLAP) features a yellow chip (3), a card number (1), the bank name (BANK), the cardholder's name (Minta Tamás), the expiration date (09/28), and a security code (6). The back (HÁTLAP) features a magnetic strip (2), the bank name (BANK), and a security code (6). Callouts 1-6 are connected to these features by dotted lines.

1.	Kártyaszám	4.	A kártyabirtokos neve
2.	Aláírási sáv	5.	A kártya lejárat dátuma: hónap/év
3.	Chip	6.	Internetes fizetésnél használt háromjegyű biztonsági kód

4. SZ. MEGOLDÁS

5. FELADAT: AZ ATM HASZNÁLATA, KÉSZPÉNZFELVÉTEL

(dupla tanórás kiegészítő feladat)

SORREND	A KÉSZPÉNZFELVÉTEL LÉPÉSEI	
3.		Válassza ki a pénzfelvétel opciót!
6.		Vegye el a pénzt!
1.		Dugja be a kártyát a gépbe, vagy érintse az „érintés nélküli fizetés” piktogramhoz!
7.		Vegye el a bizonylatot!
2.		Írja be a PIN-kódot!
4.		Üsse be a felvenni kívánt összeget!
5.		Vegye el a kártyát!

5. SZ. MEGOLDÁS

7. FELADAT: IGAZ VAGY HAMIS?

1. A készpénz csak bankjegy formájában megjelenő fizetőeszköz.
 - Igaz: 8
 - **Hamis: 2**
2. A bankkártyán található szám nem egyezik meg a bankszámlaszámmal.
 - **Igaz: 0**
 - Hamis: 3
3. A korszerű fizetési eszközök előnye, hogy nem kell nagyobb összeget magunknál tartani.
 - **Igaz: 2**
 - Hamis: 5
4. A bankkártyán található biztonsági kód mindig 4 jegyű.
 - Igaz: 4
 - **Hamis: 3**

Az összeolvasott szám: **2 0 2 3**

„Azért nem volt szerencsés Pétertől a választás, mert az évszám könnyen kitalálható!”

PÉNZ7

Kedves Pedagógus!

Köszönjük, hogy a PÉNZ7 tanórák megtartásával Ön is hozzájárul a diákok pénzügyi-gazdasági ismereteinek bővítéséhez! Bízunk benne, hogy közös erőfeszítéseink eredményeként a fiatalabb generációk tagjai hiánypótló, hasznos tudással gazdagodnak, s a diákok szemléletének fejlesztésével a magyar családok pénzügyi tudatossága is növekedni fog.

Üdvözlettel a PÉNZ7 pénzügyi programsorozat szervezői:

BELÜGYMINISZTERIUM

GAZDASÁGFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

INGYENES MOBILAPPLIKÁCIÓ DIÁKOKNAK:

Pénzügyi oktató mobilapplikáció a „Küldetések a pénz világában” tankönyv tartalmi és képi világával.

